

TJÏELKE • BOEREHKE • MAVVAS
EKTE • RAUS • MODIG

SNÅASE SNÅSA

ÅRSBERETNING

FOR SNÅSA KOMMUNE

2022

Foto Olgeir Haug

Vedtatt av Snåsa kommunestyre i møte den i sak .../23.

INNHOOLD

Innledning	s.	3
Årsberetning 2022	s.	4
Bevilgningsoversikt drift	s.	5
Driftsinntekter og -utgifter	s.	8
Finansutgifter	s.	9
Netto driftsresultat og disponering	s.	10
Investeringer	s.	11
Bevilgningsoversikt investering	s.	12
Balanseregnskapet	s.	14
Nøkkeltall med kommentarer	s.	16
Redegjørelse om likestilling og mangfold i kommunen	s.	21
Redegjørelse om diskriminering og tilgjengelighet	s.	22
Redegjørelse om etiske standarder	s.	23
Rapportering om internkontrollen	s.	24
Interkommunalt samarbeid	s.	24
Pågående rettsvister	s.	26

Samlet årsmelding med redegjøring i hovedtrekk for aktivitet og måloppfylling i de ulike enhetene i 2022 leveres som separat dokument.

INNLEDNING

Kommunedirektøren legger med dette fram årsberetning for 2022.

Årsmeldinga fra Snåsa kommune har i lengre tid bestått av en melding der de lovpliktige delene som skal vurderes av kommunerevisjonen har vært fordelt på flere kapitler. På bakgrunn av henstillinger fra revisjonen, er meldinga nå utformet slik at de lovpliktige delene er samlet i et eget dokument. Den samlede årsmeldinga består dermed at to deler:

- 1) Årsberetning - den obligatoriske delen som er utarbeidet i.h.t. lov, forskrift og god regnskapsskikk og inneholder de redegjørelser og opplysninger som er obligatoriske, og som oversendes revisjonen sammen med regnskap etter avtalt framdrift (dette dokumentet).
- 2) Årsmeldingen - der det i egen sak redegjøres i hovedtrekk for aktiviteten og måloppfylting i de ulike enhetene i 2022.

Året som har gått har på mange måter vært noe mer uforutsigbart enn det som er normalt. Spesielt gjelder dette påvirkningen fra krigen i Ukraina i forhold til inflasjon og renter, samtidig som påvirkningen fra koronapandemien har vart lengre enn forventet. Dette har da gitt noe høyere kostnader enn forventet, mens det samtidig har vært betydelig større økning innen skatteinntekter. Totalt sett er Snåsa kommune godt tilfreds med det økonomiske resultat for året som har gått.

Koronarelaterte forhold er sammen med lønnsoppgjør hovedårsaken til de budsjettmessige endringene i drift. For investeringssiden skyldes justeringene i det alt vesentlig tidsforskyvning av budsjettet for reetablering av ballbinge og slutføring av flerbrukshall med innkjøp av ekstra stoler og alternativt gulvdekke slik at bruksområdet kan utvides..

Et betydelig bedre driftsresultat enn forventet skyldes i hovedsak to forhold:

- Frie inntekter som er nesten 7,7 millioner høyere enn budsjett. Hovedsakelig knyttet til bedre skatteinntang som mer enn kompenserer nedgang i rammetilskudd
- Regnskapsmessig forbruk til fordeling om lag som forventet

At driften har gått bedre enn forventet medfører at det er muligheter for å nedbetale gjeld noe raskere enn strengt att nødvendig. Reduksjon i gjeld er en av kommunens hovedmålsettinger for å kunne beholde en bærekraftig kommuneøkonomi over tid.

Det ble det i 2022 investert for vel 11,4 mill. kroner i regi av kommunen. Av dette er 6,7 millioner knyttet til arbeidet med nytt kloakkrenseanlegg på Vegset. Ekstra gulv og stoler i flerbrukshallen på knappe 1,3 og flytting av ballbingen utgjør noe tilsvarende.

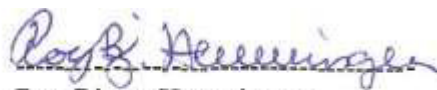
- IKT- investeringer kr 605 tusen
- Velferds teknologi kr 367 tusen
- Prosjektere i tilknytning til menighetsrådet (Tak) kr 669 tusen

I tillegg er det i 2022 foretatt pliktig innskudd av egenkapital i pensjonsselskapet KLP på 584 tusen kroner. Samlet egenkapital etter året innskudd er på 10,5 millioner.

Snåsa 29.03.2023

Gunnvald Granmo
(Økonomijef/åvtefke/økonomisjef)

Roy-Bjarne Hemmingsen
(Tjeltedirektøref / kommunedirektøf)

Årsberetning 2022

Årsregnskapet for 2022 er avlagt etter forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner. Regnskapsåret 2022 ble avsluttet med brutto driftsresultat, dvs. resultatet fra driften før man tar hensyn til finansposter på 3,85 millioner. Redusert for finansposter og justert for avskrivninger gir dette et netto driftsoverskudd på 2,88 millioner. Netto driftsresultat med tillegg av netto fondsdisponering medfører økning av kommunens disposisjonsfond med 4,8 millioner.

Spesielle forhold i 2022:

Uventet stor økning i priser og lånerente:

Utbruddet av krigen i Ukraina var en medvirkende årsak til at inflasjonen skjøf fart og at prisene, og da spesielt prisen på energi steg raskt. Økt inflasjon og lav arbeidsledighet ga så i neste omgang insentiver til at lånerenten begynte å røre på seg. Renteøkningen kom raskere og har blitt større enn det de fleste økonomene kunne forutse.

Økt innvandring til Snåsa:

Snåsa har i de siste årene ikke fått forespørsel om bosetting av flyktninger. Denne situasjonen ble endret gjennom krigsutbruddet vinteren 2022. Ut fra forespørsel fra myndighetene sa Snåsa kommune seg villig til å bosette 20 flyktninger og ga samtidig signaler om at flere kunne bli vurdert etter behov. Snåsa kommune bosatte 10 ukrainere i kommunen. Mange av disse var enslige, noe som gir utfordringer i forhold til tilgjengelig boligmasse.

Koronapandemien gir fortsatt utfordringer:

Pandemien gjorde sitt inntog på Snåsa i midten av mai 2021, og skapte da betydelige utfordringer. Forventet effekt av vaksinerings utover i 2021 var slik at har pandemien skulle gi betydelig mindre utfordringer i 2022. Det var da heller ikke gitt signaler om at kompensasjonsordningen fra staten ville bli videreført. Virkeligheten var det motsatte, og økt sykefravær og behov for ekstra innleie av vikarer vedvarte. Spesielt var helg- og natt samt perioden med sommerferie utfordrende innen pleie og omsorg. Situasjonen var slik at det var forventet ekstra kostnader i millionklassen, mens signalene om kompensasjon var helt til midten av november veldig uklare. Fasisten for året er at Snåsa fikk kompensert kostnader i tilknytning til korona med ca.2,7 millioner kroner gjennom økt innbyggertilskudd og skjønnsmidler fra Staten. Siste del av disse midlene ble utbetalt like før jul slik at det var vanskelig å få oppjustert alt i tilknytning til budsjett. Den samlede kompensasjonen er med

dette langt på veg i tråd med de dirkede kostnadene kommunen har hatt i tilknytning til korona i 2022.

1.1 Bevilgningsoversikt drift

§ 5-4. Bevilgningsoversikt – Driftsregnskap					
Tall i 1000 kroner	Noter	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Opprinnelig budsjett 2022	Regnskap 2021
Generelle driftsinntekter					
Rammetilskudd		-109 222	-111 400	-108 764	-112 358
Inntekts- og formuesskatt		-58 510	-48 071	-48 071	-50 633
Eiendomsskatt		-7 781	-7 746	-8 546	-8 510
Andre generelle driftsinntekter		-1 235	-1 880	-1 880	-1 121
Sum generelle driftsinntekter		-176 749	-169 097	-167 261	-172 620
Netto driftsutgifter					
Sum bevilgninger drift, netto		160 053	159 834	157 298	147 080
Avskrivninger	5	12 846	10 190	10 190	11 994
Sum netto driftsutgifter		172 899	170 024	167 488	159 054
Brutto driftsresultat		-3 850	927	227	-13 566
Finansinntekter/Finansutgifter					
Renteinntekter		-1 552	-548	-548	-742
Utbytter		-1 691	-200	-200	-1 380
Renteutgifter		5 723	5 300	5 300	4 143
Avdrag på lån	10	11 333	9 000	9 000	9 407
Netto finansutgifter		13 814	13 552	13 552	11 448
Motpost avskrivninger		-12 846	-10 189	-10 189	-11 994
Netto driftsresultat		-2 881	4 290	3 590	-14 112
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
Overføring til investering		0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	14	4 683	0	0	4 211
Bruk av bundne driftsfond	14	-8 619	-388	-388	-1 758
Avsetninger til disposisjonsfond	14	4 837	0	0	11 657
Bruk av disposisjonsfond		0	-3 902	-3 202	0
Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		2 881	-4 290	-3 590	14 112
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk).		0	0	0	0

1.2

Bevilgningsoversikt drift viser knappe 7,7 million mer i generelle driftsinntekter enn budsjett. Inntektene øker i forhold til regnskap 2021 med 4,1 millioner, eller 2,4 %. I forhold til budsjett er det merinntekt hovedsakelig i form av skatteinntekter. Forventede rammeinntekter var forutsatt å gå ned som følge av redusert kompensasjon i tilknytning til korona. Økt skatteinngang påvirker også inntektsfordelingen gjennom redusert inntektsutjevning som en del av rammetilskuddet. Økningen på skatt er på hele 10,4 mill. og resultatet viser en økt skatteinngang der prognosene i utgangspunktet viste et nærmest uendret beløp i forhold til året før. Økt skatteinngang medførte at kommunen fikk et trekk på ca. 3,4 millioner i rammetilskudd i revidert nasjonalbudsjett. Koronakompensasjon mot slutten av året har redusert dette trekket betydelig. Eiendomsskatten ligger regnskapsmessig noe under nivået fra 2021, noe som i hovedsak skyldes lavere verdsetting av kraftverk.

Fordelte nettobevilgninger i regnskapet er samlet 219 tusen over bevilgningen i regulert budsjett for året. Samlet ressursbruk er med dette knappe 13 millioner høyere enn i 2021. Årsaken til dette er økte kostnader i forhold til lønns- og prisvekst, samtidig som at aktiviteter

finansiert gjennom eksterne tilskuddsmidler nå er i ferd med å komme i gjenge igjen. Dette vises da også i form av reduksjon i midler avsatt på bundne fond. Økte avskrivninger på en knapp million gir også bidrag til at netto driftsutgifter øker med 8,75%. Den generelle konsumprisindeksen var for samme periode 7,0%, mens prisøkning kun på varer er på hele 9,1% jfr. SSB sin statistikk. Regnskapsåret 2022 avsluttes med brutto driftsresultat, dvs. resultatet fra driften før man tar hensyn til finansposter på 3,85 mill. Brutto driftsresultat er 4,8 millioner bedre enn budsjett, men nesten 9,7 millioner svakere enn det som ble fasiten i regnskapet fra året før.

Finansområdet viser ca. 260 tusen høyere netto utgifter enn budsjettet. Selv om lånegjeld er i ferd med å bli redusert, medfører uventede endringer i verdensøkonomien at rentekostnaden øker noe mer enn forventet. Økningen i rente gir seg også utslag i forhold til renteinntektene som lang på veg demmer opp for økte renteutgifter. Behovet for redusert gjeld er årsaken til at kommunen i sitt budsjett valgte å øke avdragene noe ut over minsteavdrag, og bedre resultat enn forventet medfører at nedbetalingen av gjelde er økt noe ut over dette. Posten utbytte gjelder i det vesentlige avkastning på kommunes eierskap i NTE. Dette svinger i takt med overskuddet i selskapet, og utbetalingene i 2022 er vel det doble av det som ble regnskapsført i 2021. Hele utbytte for 2021 er avsatt til bundne fond.

Netto driftsresultat er enkelt forklart, brutto driftsresultat fratrukket netto finanskostnader og justert for motpost avskrivninger. Regnskapsført netto driftsresultat for 2022 er på 2,88 millioner, som er 7,2 millioner bedre enn budsjett, og som er forklart gjennom tallene som nå er gjennomgått. Resultatet er betydelig lavere enn det man oppnådde i 2021, men et positivt resultat vil gi en god grunnmur for bærekraftig kommuneøkonomi i Snåsa.

Netto driftsresultat disponeres etter de nye forskriftene allerede i forbindelse med avleggelse av regnskapet, og resultatet fra driftsregnskap er derfor allerede avsatt. Kommunen har gjennom overskudd på drift fått styrket sine fondsreserver betydelig mer enn det budsjettet la opp til.

1.3 Nettobevilgningsramme fordelt pr ansvar.

§ 5-4. Bevilgningsoversikt drift, Regnskap til fordeling pr ansvar

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Opprinnelig budsjett 2022	Regnskap 2021
Fra bevilgningsoversikt:				
1100 Politisk virksomhet	2 708	2 754	2 686	3 000
av dette netto fondsbruk/avsetning	-	-	-	-
1200 Sentraladministrasjon	5 796	5 782	5 758	5 402
av dette netto fondsbruk/avsetning	6	-	-	-
1300 Flyktningetjenesten	251	1 080	1 057	-7
av dette netto fondsbruk/avsetning	-	-	-	-
2000 Personal og organisasjon	4 805	5 404	8 116	5 039
av dette netto fondsbruk/avsetning	-	-	-	-
2500 Enhet for sørsamisk språk og kultur	-	-	-	-
av dette netto fondsbruk/avsetning	-731	-	-	-117
2750 Plan og økonomi	13 944	14 200	13 933	13 583
av dette netto fondsbruk/avsetning	-951			950
3000 Snåsa skole	21 361	21 264	20 577	19 868
av dette netto fondsbruk/avsetning	-	-	-	-
3250 Samisk enhet	2 043	1 684	1 556	1 894
av dette netto fondsbruk/avsetning	1 792	-	-	317
3500 Snåsa barnehage	11 851	12 672	12 325	11 613
av dette netto fondsbruk/avsetning	-14	-	-	-22
5000 Pleie og omsorgstjenesten	54 408	51 668	49 367	53 588
av dette netto fondsbruk	-1 287	-	-	-295
5500 Familiesentralen	21 156	24 454	24 159	23 238
av dette netto fondsbruk/avsetning	-709	-	-	725
6500 Kirka	2 518	2 515	2 458	2 451
av dette netto fondsbruk/avsetning	-	-	-	-
7000 Utvikling	23 015	20 663	19 620	21 921
av dette netto fondsbruk/avsetning	-1 750	-388	-388	-358
8000 Finansposter	-7 449	-8 598	-7 906	-418
av dette netto fondsbruk/avsetning	6 527	-3 902	-3 202	12 912
SUM inkl fondsdisp	162 934	155 542	153 706	161 172
Netto fondsbruk	2 881	-4 292	-3 592	14 112

Fordelingen over viser slik vi var inne på under omtalen av forrige oppstilling et lite avvik mellom samlet regnskapsmessig forbruk og regulert budsjett på 219 tusen, og vil totalt utgjøre knappe 0,14% av regulert budsjett. Tre ansvarsområder har overforbruk av noe størrelse. Dette er ansvar 7000 Utvikling, 5000 Pleie og omsorg og 2500 Samisk enhet i form av aktiviteten ved den samiske barnehagen Suaja. Snåsa skole har et mindre overforbruk, som utgjør knappe 0,5% av tildelt ramme. Ansvar 5000 Pleie- og omsorgstjenesten og ansvar 7000 Utvikling hadde også betydelig merforbruk i 2021.

For pleie og omsorg utgjør avvik i kroner både i 2021 og 2022 ca. 2,7 millioner, noe som utgjør vel 5% av regulert budsjetttramme. En stor del av dette avviket skyldes i 2022 økte vikarutgifter og økte behov innenfor gruppen ressurskrevende brukere.

For ansvar 7000 viser utviklingen en økning i merforbruk fra 2021 og avviket målt mot budsjett er nå på vel 10%. En betydelig del av dette skyldes bruk av utbetalte tilskuddsmidler fra tidligere år knyttet til Coronastøtte til næringslivet, samt aktiviteter og tilskudd finansiert gjennom bruk av bundne midler fra utbyttefond. Disse forholdene forklarer nesten 1,4 millioner av avviket. Resterende avvik skyldes større kostnadsvekst enn forventet, noe som spesielt har gitt seg utslag i sterkere prisvekst enn forventet. Spesielt gjelder dette økninger knyttet til energipriser og kostnader på innkjøpte anleggstjenester.

For den samiske barnehagen Suaja har veksten i antall barn medført behov for økt bemanning. Selv om kostnaden her vokser er utviklingen med flere barn gledelig. Barnehagen er samtidig sammen med sørsamisk språksenter en kompetansekilde som når langt ut over kommunes grenser. God søkning til barnehagen vil på sikt også kunne stimulere til økning i elevtallet på sameskolen. Barnehagen er nå i ferd med å bli oppdaget av både staten og Sametinget, noe som kan gi forhåpninger om mer offentlig finansiering i årene som kommer.

For øvrige ansvarsområde ligger regnskapsførte kostnader innenfor tildelte budsjetttrammer, og spesielt ansvar 5500 Familiesentralen har god margin. En stor del av årsaken til dette skyldes lavere kostnader på barnevern enn det som var forventet.

I forhold til regnskap 2021 er det som nevnt tidligere relativt betydelig vekst i samlede bevilgninger. Veksten gjenspeiler i stor grad kostnadsveksten i samfunnet, og viser samtidig at følger av pandemien fortsatt påvirker aktiviteten også i 2022. Ekstrakostnader knyttet til pandemien er anslått til ca. 2,7 millioner kroner.

2.1 Driftsinntekter

Tall i 1000 kroner	Regulert		Opprinnelig	
	Regnskap 2022	budsjett 2022	budsjett 2022	Regnskap 2021
Driftsinntekter				
Rammetilskudd	-109 222	-111 400	-108 764	-112 356
Inntekts- og formuesskatt	-58 510	-48 071	-48 071	-50 633
Eiendomsskatt	-7 781	-7 746	-8 546	-8 510
Andre skatteinntekter	-1 235	-1 880	-1 880	-1 121
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-20 903	-18 485	-18 485	-19 887
Overføringer og tilskudd fra andre	-36 450	-23 116	-23 116	-34 778
Brukerbetalinger	-9 027	-8 401	-8 401	-7 685
Salgs- og leieinntekter	-15 997	-15 707	-15 707	-15 870
Sum driftsinntekter	-259 126	-234 806	-232 970	-250 840

Samlede driftsinntekter for 2022 er på vel 259 millioner mot budsjettet knappe 238. Differansen på 21 millioner i forhold til budsjett er i størst grad knyttet til postene inntekt og formuesskatt og overføringer og tilskudd fra andre. Skatteinntgangen er som vi har vært inne på tidligere betydelig bedre enn forventet, Høg skatteinntgang medførte da også at vi i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett fikk et trekk i rammetilskuddet med ca. 3,2 millioner, noe som da samtidig forklarer mindre inntekt enn forventet i denne posten. Siden disse skatt og

rammeoverføringer har gjensidig påvirkning er det greit å ha med seg at merinntekt samlet for disse to er 8,26 millioner målt mot budsjett. Prognosene både fra Finansdepartementet og KS var i 2022 mangelfull og det kom ingen signaler til kommunene om utviklingen knyttet til skatteinntektene før utpå senhøsten, noe som er veldig spesielt siden forholdet både er betydelig og berørte de fleste av landets kommuner. Noe tilsvarende gjelder også størrelsen på kompensasjon knyttet til kommunes kostnader i forbindelse med korona. Her kom de siste midlene på plass i form av en ekstra revidering av satsbudsjettet mot slutten av november, og siste del av utbetalingen kom så sent som to dager før jul. Disse økte inntektene er hovedårsaken til at kommunen har et betydelig bedre resultat enn forventet, og unngår å bruke av oppsparte midler fra fond for å komme ut i balanse. Posten overføringer og tilskudd fra andre er i stor grad knyttet til aktiviteten til enheten for Sørsamisk språk og kultur som fullfinansieres hovedsakelig fra Sametinget og aktiviteten til Samisk enhet i knyttet til drift av Sameskole og internat finansiert gjennom midler fra Undervisningsdirektoratet (Udir). For begge disse aktiviteten vil normalsituasjonen være at økte tilskudd medfører økte aktivitet/kostnader, og at avvik på inntektssiden oppveies av tilsvarende økninger på kostnadssiden.

Målt mot regnskap 2021 er utviklingen i rammetilskudd negativ. Endringen er i sin helet knyttet til redusert utgifts kompensasjon knyttet til pandemihåndteringen. Forventningen til skatteinntekter var samtidig ut fra prognosene til KS en svak nedgang knyttet til forventet utvikling i folketallet. Fasiten viser slik tidligere omtalt at disse forventningene ikke var riktige, samtidig som omlegginger i skattesystemet medført betydelig vekst. Lokal vekst i egen kommune var også ut fra stede egne forhold betydelig høyere enn veksten på landsbasis, uten at dette har vesentlig betydning i forhold til kommunes endelige inntektsnivå. Eiendomsskatteinntektene ble langt på veg som forventet, men har samtidig en betydelig nedgang fra året før. Årsaken til dette er nedgang i verdigrunnlag på kraftverk. Andre skatteinntekter består i hovedsak av naturressursskatt og konsesjonsavgift. For de to postene knyttet til tilskudd og overføringer, fra henholdsvis staten og andre, er det slik at økte tilskudd har også en utgiftsside og at netto resultatvirkning da blir null.

Utviklingen i regnskapsført brukerbetaling og salgs- og leieinntekter vokser svakt fra 2021, og ligger også noe over budsjett. Årsaken til dett skyldes justering av priser, relativ stabil etterspørsel i forhold til barnehage, boliger og sykeheimsplasser.

2.2 Driftsutgifter

Driftsutgifter - tall i hele 1000	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Opprinnelig budsjett 2022	Regnskap 2021
Lønnsutgifter	131 494	126 682	125 200	123 255
Sosiale utgifter	21 271	25 518	25 275	21 246
Kjøp av varer og tjenester	75 105	65 411	64 658	67 077
Overføringer og tilskudd til andre	14 560	9 659	9 601	13 701
Avskrivninger	12 846	10 190	10 190	11 994
Sum driftsutgifter	255 276	237 460	234 924	237 274

Totale driftsutgifter i regnskapet for 2022 er på 255,3 millioner, som er hele 17,8 millioner over regulert budsjett for samme periode. Avvikene her har samme årsaksforhold som det som er nevnt når det gjelder driftsinntekter, og en stor del av avvik skyldes kostnader i forbindelse med aktiviteter finansiert med eksterne midler, gjennomføring av prosjekter med tilknytning til øremerkede tilskudd og koronarelaterte tiltak med egen finansiering. Når det gjelder aktivitet der finansieringen med egne midler, eller i form av prosjekt med inntekter i form av øremerkede tilskudd, er disse i stor grad mangelfullt budsjettert. Denne situasjonen er også en gjenganger, som det tar tid å få tilstrekkelig forståelse for i organisasjonen.

Når det gjelder de store postene som lønn, inkludert sosiale utgifter, er regnskapsførte kostnader på lønn noe over budsjett, mens sosiale utgifter ligger betydelig under. Totale når begge postene ses i sammenheng blir overforbruket på disse posene på 565 tusen kroner og må vel da betegnes som et forbruk som forventet. I forhold til regnskap 2021 er veksten på 8,3 millioner eller 5,7%. Økningen er noe høyere enn forventningen ut fra lønnsoppgjør og indikerer noen flere årsverk enn i 2021.

Kostnadene til kjøp av varer og tjenester ligger knappe 9,7 millioner over revidert budsjett og viser samtidig en økning på vel 8 millioner fra 2021. Selv med en betydelig prisvekst på enkelte varer, er økningen på knappe 12% noe over forventningen. Situasjonen indikerer dermed at mye av aktiviteten som har gått for redusert maskin i koronaårene nå er i ferd med å komme i gang igjen.

Posten overføringer og tilskudd til andre består i stor grad av merverdiavgift, tilskudd til private og økonomisk sosialhjelp. Avvik målt i forhold til budsjett gjelder i stor grad utbetaling til næringslivet av kompensasjonssaker knyttet til korona og noe forsiktig beregning av kostnaden i forhold til merverdiavgift. Utgifter til økonomisk sosialhjelp ligger godt innenfor budsjett, og viser samtidig en betydelig nedgang fra året før.

2.3 Brutto driftsresultat

Driftsutgifter - tall i hele 1000	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Opprinnelig budsjett 2022	Regnskap 2021
Brutto driftsresultat	-3 850	2 654	1 954	-13 566

Driftsinntekter minus driftsutgifter gir brutto driftsresultat. Brutto driftsresultat er for regnskap 2022 et overskudd på 3,85 millioner mot budsjettert underskudd på 2,7 Endringen fra regnskap 2021 er en derimot en reduksjon i overskudd på knappe 10 millioner og skyldes i hovedsak at kostnader vokser mer enn inntektene.

2.4 Netto finansutgifter

Tall i 1000 kroner	Regulert		Opprinnelig	
	Regnskap 2022	budsjett 2022	budsjett 2022	Regnskap 2021
Finansinntekter/Finansutgifter				
Renteinntekter	-1 552	-548	-548	-742
Utbytter	-1 691	-200	-200	-1 360
Renteutgifter	5 723	5 300	5 300	4 143
Avdrag på lån	11 333	9 000	9 000	9 407
Netto finansutgifter	13 814	13 552	13 552	11 448

Eksterne finansinntekter fratrukket eksterne finansutgifter gir netto finansutgifter. Netto finansutgifter er for 2022 på 13,8 million og er da knappe 300 tusen over budsjett. Hovedsaken til dette er noe høyere rentekostnader og samtidig mer i betalte avdragsutgifter enn det budsjettet la opp til. Minimumsavdrag for 2022 var beregnet til 8,6 millioner og faktisk innbetaling som er regnskapsført er knappe 2,7 millioner mer. Dette med bakgrunn i kommunes overordnede målsetting om rasket mulig reduksjon av gjeld i retning av kommunes måltall for en bærekraftig kommuneøkonomi. Ekstra utbytteinntekter er i sin helhet knyttet til eierposten i NTE og er ut fra det avsatt til fond for senere bruk

Renteinntektene er noe bedre enn budsjett, og skyldes delvis økte renter og delvis noe bedre likviditet.

2.5 Netto driftsresultat

Tall i 1000 kroner	Regulert		Opprinnelig	
	Regnskap 2022	budsjett 2022	budsjett 2022	Regnskap 2021
Motpost avskrivninger	-12 846	-10 189	-10 189	-11 994
Netto driftsresultat	-2 881	4 290	3 590	-14 112

Brutto driftsresultat korrigert for eksterne finanstransaksjoner og motpost avskrivninger gir netto driftsresultat. Netto driftsresultat i regnskap 2022 er et overskudd på 2,9 million mot et underskudd i regulert budsjett på 4,3 millioner. Resultatet er dermed vel 7,2 million bedre enn det budsjetterte. Målt mot driftsinntektene er overskuddet på litt over 1,1 % og er dermed veldig skjært selv om det er betydelig høyere enn forventet. Resultatet er samtidig lavere enn både anbefalingene fra KS og kommunes måltall på 1,5%. Det kan da også bemerkes at en stor del av overskuddet er knyttet til uventede inntekter, og at kostnadene i sum er om lag som forventet.

2.6 Disponering og dekning av resultat.

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Opprinnelig budsjett 2022	Regnskap 2021
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
Overføring til investering	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	4 663	0	0	4 211
Bruk av bundne driftsfond	-6 619	-388	-388	-1 756
Avsetninger til disposisjonsfond	4 837	0	0	11 657
Bruk av disposisjonsfond	0	-3 902	-3 202	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	2 881	-4 290	-3 590	14 112

Snåsa kommune har i 2022 avsatt mer enn det som er brukt av oppsparte midler fra tidligere. Mens bundne fond ble redusert med knappe 2 millioner, økte frie disposisjonsfond 4,6 millioner. Budsjettet for året la opp til at disposisjonsfondet ville bli redusert med knappe 4,3 millioner, hovedsakelig i forhold til bruk av flyktningefondet til pågående integreringstiltak for flyktninger som ble bosatt for en tid tilbake. I tillegg ble posten for vedlikehold av kommunale veger styrket med finansiering fra disposisjonsfond. Kommuneloven sine regnskapsregler medfører at når kommunen har driftsoverskudd vil bruk av disposisjonsfond gi strykning av budsjettert bruk av disposisjonsfond og samtidig medføre videre avsetning til fond frem til overskuddet fullt ut er disponert. Metoden medfører som vi ser til et budsjettavvik på avsetning til disposisjonsfond på 8,7 millioner. Det er denne størrelsen som for tidligere år hadde blitt benevnt som mindre forbruk, og som i neste omgang skulle disponeres av kommunestyret ved behandling av regnskap. Slik regimet er nå er alle disponeringer gjort allerede når regnskapet fremmes for behandling. For å gi en fullstendig oversikt over slike avvik er det også etter nytt regelverk utarbeidet en egen oppstilling jfr kommunelovens §5-9.

§ 5-9. Oversikt budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2022
Driftsregnskapet	
Netto driftsresultat	-2 881
Avsetninger til bundne driftsfond	4 663
Bruk av bundne driftsfond	-6 619
Overføring til investering ihht budsjett	
Avsetninger til disp.fond ihht budsjett	
Bruk av disp.fond ihht budsjett	-3 902
Budsjettert dekning av tidligere års merforbruk	
Årets budsjettavvik (mer-/mindreforbruk før strykninger)	-8 739
Strykning av overføring til investering	
Strykning av avsetning til disp.fond	
Strykning av dekning tidl års merforbruk	
Strykning av bruk av disp.fond	3 902
Mer- eller mindreforbruk etter strykninger	-4 837
Bruk av disp.fond for reduksjon av årets merforbruk etter strykninger	
Bruk av disp.fond for inndekning av tidligere års merforbruk	
Bruk av mindreforbruk etter strykninger for dekning av tidl års merforbruk	
Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disp.fond	4 837
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0
Investeringsregnskapet	
Sum inv.utgifter, inv.inntekter og netto utg videreutlån	11 067
Avsetninger til bundne inv.fond	
Bruk av bundne inv.fond	
Budsjettert bruk av lån	-16 369
Overføring fra drift ihht budsjett	
Avsetninger til ubundet inv.fond ihht budsjett	
Bruk av ubundet inv.fond ihht budsjett	
Dekning av tidl. års udekket beløp	
Årets budsjettavvik	-5 302
Strykning av avsetninger til ubundet inv.fond	
Strykning av bruk av lån	5 302
Strykning av overføring fra drift	
Strykning av bruk av ubundet inv.fond	
Udisponert beløp etter styrkninger	0
Avsetning av udisponert beløp etter styrkninger til ubundet inv.fond	
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0

3. Investeringsregnskapet.

Bevilgningsoversikt investering viser at det i 2022 er gjort investeringer i varige driftsmidler med 11,4 millioner kroner, samt investert aksjer og andeler med 584 tusen kroner. Samlede

investeringsutgifter blir med dette på knappe 12 millioner kroner. Utgiftene er dermed ca. 3 millioner lavere enn regulert budsjett for året. Avviket skyldes hovedsakelig prosjekter som er budsjettet, men fortsatt ikke kommet i gang eller som fortsatt ikke er avsluttet.

Investeringsnivået i 2022 beveger seg mot et tenkt normalnivå ved at bruk av lånemidler ligger nært opp til nivået på innbetalte avdrag. Samlede investeringer var til sammenligning i 2021 på nesten 90 millioner og i 2020 nesten 111 millioner.

Finansiering av investeringene er i det alt vesentlige bruk av eksterne lånemidler, med en mindre sum i tilskudd og merverdiavgiftskompensasjon. Det er i 2022 ikke solgt eiendom eller anleggsmidler.

Snåsa kommune har gjennom Husbankens ordning for videre utlån (startskudd) gitt lån til kjøp av bolig med kr. 461.000, -. Det er samtidig innbetalt 526 tusen i avdrag og langt likelydende beløp mottatt som avdrag med videre fra lånekundene. Kostnaden med avdrag er i sin helhet finansiert gjennom mottatte avdrag fra låntakerne.

3.1 Bevilgningsoversikt investering

§ 5-5. Bevilgningsoversikter – Investeringsregnskap					
Tall i 1000 kroner	Noter	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Opprinnelig Budsjett 2022	Regnskap 2021
Investeringsutgifter					
Investeringer i varige driftsmidler		11 405	14 469	2 800	42 331
Tilskudd til andres investeringer		0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		584	650	650	558
Utlån av egne midler		0	0	0	0
Avdrag på lån		0	0	0	46 278
Sum investeringsutgifter		11 989	15 119	3 450	89 166
Investeringsinntekter					
Kompensasjon for merverdiavgift		-883	-750	-500	-8 368
Tilskudd fra andre		-540	0	0	-46 278
Salg av varige driftsmidler		0	0	0	-258
Salg av finansielle anleggsmidler		0	0	0	0
Utdeling fra selskaper		0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler		0	0	0	0
Bruk av lån		-10 606	-14 369	-2 950	-34 262
Sum investeringsinntekter		-12 029	-15 119	-3 450	-89 166
Videreutlån					
Videreutlån		461	2 000	2 000	780
Bruk av lån til videreutlån		-461	-2 000	-2 000	-780
Avdrag på lån til videreutlån		526	500	500	646
Mottatte avdrag på videreutlån		-486	-500	-500	-646
Netto utgifter videreutlån		40	0	0	0
Overføring fra drift og netto avsetninger					
Overføring fra drift		0	0	0	0
Avsetninger til bundne investeringsfond		0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond		0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond		0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond		0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp		0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger		0	0	0	0
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)					
		0	0	0	0
Kontrollsum art 980 Regnskapsmessig merforbruk					
		0	0	0	0
Overføring til fordeling (§5-5, andre ledd)					
Inntekter til fordeling		0	0	0	0
Utgifter til fordeling		11 989	15 119	3 450	42 888
Sum til fordeling (netto)		11 989	15 119	3 450	42 888

3.2 Bevilgninger fordelt på investeringsprosjekt

§ 5-5. Bevilgningsoversikter – investering				
Regnskap til fordeling				
Tall i 1000 kroner	Regnskap 2022	Regulert budsjett 2022	Opprinnelig budsjett 2022	Regnskap 2021
Fra bevilgningsoversikt:				
Netto investeringer i varige driftsmidler:	11 405	14 469	2 800	42 330
Prosjekt Investering i varige driftsmidler:				
7436	Møbler sykeheimen	0	0	591
7461	Biovarmeanlegg Snåsa skole	61	1 982	18
7488	Tilbygg sykeheim fase 3	131	0	23 470
7496	Forprosjekt kjøkkenløsning Sykeheimer	136	300	0
7510	Flerbrukshall	1 299	994	15 297
7530	Oppgraderingsplan Snåsa menighetsråd	423	739	192
7531	Hovedplan VA og grunnvannsforsyning	107	1 103	97
7540	IKT - investeringer	605	395	505
7544	Kjøp av naboeiendom sjukeheimen	0	0	355
7555	Digitalisering eiendomsarkivet	0	0	454
7561	Avløpsanlegg på Vegset	6 696	7 055	45
7570	Velferdsteknologi	367	381	329
7571	Sisterne Nordsia vassverk	0	0	112
7573	Digitale tjenester Inn-Trøndelag	0	0	865
7582	Ballbinge Snåsa skole	1 334	1 020	0
7583	Oppgraderingsplan omsorgsboliger	0	500	0
7600	Oppgradering av tak Snåsa kirke	221	0	0
7601	Oppgradering av murverk Snåsa kirke	25	0	0
Investering i aksjer/andeler:				
7104	Kjøp aksjer, andeler og egenkapital	584	650	558
Sum fordelt		11 989	15 119	42 888

Det desidert største prosjektet i 2022 var etablering av nytt avløpsanlegg på Vegset. Prosjektet er langt på veg ferdig, og ligger an til å bli slutført innenfor budsjett nå i 2023. Det andre store prosjektet i 2022 er reetableringen av ballbingen ved Snåsa skole. Budsjettet ble regulert i forbindelse med oppstart, men utgiftene ble noe større enn forventet. Det er i 2023 mottatt spillemidler med kr 300.000,- til prosjektet, og disse vil bidra til at sluttfinansieringen kommer på plass.

Tilbygg sykeheimen prosjekt 7488 og prosjekt 7510 Flerbrukshall Prosjektene har gått over flere år, men er nå i det alt vesentlige avsluttet. Sluttregnskap ble fremlagt før sommerferien 2022 og for prosjekt 7510 ble resterende midler besluttet anvendt til innkjøp av stoler og ekstra varegulv. Ettårsbefaringen på sykeheimen medførte et det påløp kostnader også etter at prosjektet var avsluttet og inndekkingen på disse må derfor reguleres inn i 2023. Ut over dette er det to prosjekter som ikke kom helt godt i gang i 2022. Disse er restaureringen av omsorgsboliger og videre arbeid med vannforsyningen på Vestbygda. Når det gjelder utskifting av vannledning er mye av prosjekteringen for den første etappen i ferd med å bli klar. Prosjektet forventes å bli igangsatt vår/sommer 2023. For prosjektet knyttet til omsorgsboliger har oppstart blitt forskjøvet med bakgrunn i kapasitetsproblemer innenfor Utviklingsenheten. Det er nå fattet igangsettingsvedtak for prosjektet og det forventes at etterslepet fra 2022 kan bli innarbeidet i løpet av 2023. For prosjektet 7461 Biovarme ved Snåsa skole ble valgt løsning å ikke inneholde flere investeringskostnader og midlene er derfor omdisponert til andre tiltak i forbindelse med budsjettet 2023.

For prosjektene i tilknytning til Snåsa menighetsråd har prosjekteringen av tiltak for utbedring av kirketaket på Snåsa tatt betydelig lengre tid enn forventet. Arbeidet fortsetter utover vinteren 2023 med håp om byggestart vår/sommer.

4. Balanseregnskapet

§ 5-8. Balanseregnskapet			
Tall i 1000 kroner	Noter	Regnskap 2022	Regnskap 2021
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler	5	404 674	406 257
Faste eiendommer og anlegg		392 252	402 458
Utstyr, maskiner og transportmidler		12 421	3 799
Finansielle anleggsmidler		37 133	36 562
Aksjer og andeler (eiendeler)	6	27 723	27 194
Obligasjoner (eiendeler)		0	0
Utlån		9 410	9 369
Immaterielle eiendeler		0	0
Pensjonsmidler	4	343 487	322 396
Sum anleggsmidler		785 293	765 215

Samlede anleggsmidler har økt med vel 20 millioner kroner fra 31.12.2021. Økningen er hovedsakelig knyttet til kommunes pensjonsmidler. For varige driftsmidler er statusen en liten nedgang siden avskrivningen er større enn investeringene, mens postene aksjer og utlån har en liten økning.

Tall i 1000 kroner	Noter	Regnskap 2022	Regnskap 2021
Omløpsmidler			
Bankinnskudd og kontanter		56 127	55 931
Finansielle omløpsmidler		0	0
Aksjer og andeler (omløpsmidler)		0	0
Obligasjoner (omløpsmidler)		0	0
Sertifikater		0	0
Derivater (omløpsmidler)		0	0
Kortsiktige fordringer		44 413	48 082
Kundefordringer		3 129	0
Andre kortsiktige fordringer		16 243	25 224
Premieavvik (kortsiktige fordringer)	4	25 041	22 858
Sum omløpsmidler		100 540	104 013

Kommunens samlede omløpsmidler er redusert med om lag 3,5 millioner fra 2021. Kommunens likviditetsbeholdning er i samme periode relativt uforandret. Årsaken til reduksjonen er derfor knyttet til kortsiktige fordringer på samlet 3,7 millioner kroner. Kundefordringer og premieavvik viser noe økning, mens andre kortsiktige reduseres. Kundefordringer er for 2021 slått sammen med andre kortsiktige fordringer og utgjorde den gang 2,5 millioner og økningen er dermed ca. 500 tusen for 2022. Hoveddelen av andre fordringer gjelder sykelønnsrefusjoner, momskompensasjon og periodiserte skatteinntekter. Nedgang i disse postene er i stor grad også årsaken til at fordringsmengden er redusert. Premieavviket øker med 2,2 millioner, men utviklingen står i sterk kontrast til utviklingen i 2021 da posten vokste med nesten 9 millioner kroner.

Tall i 1000 kroner	Noter	Regnskap 2022	Regnskap 2021
Sum eiendeler		885 833	869 228

Summen av anleggsmidler og omløpsmidler gir sum eiendeler. Summen av eiendeler øker i 2022 med 16,6 millioner, og som vi har vært inne på tidligere skyldes dette i det alt vesentlige økning i pensjonsmidler. Likviditeten er relativt sett rimelig uforandret fra året før

Egenkapital

Tall i 1000 kroner	Noter	Regnskap 2022	Regnskap 2021
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Egenkapital drift	14	-53 963	-51 081
Disposisjonsfond		-41 493	-36 656
Bundne driftsfond		-12 470	-14 426
Merforbruk i driftsregnskapet		0	0
Egenkapital investering	14	-330	-330
Ubundet investeringsfond		-122	-122
Bundne investeringsfond		-209	-209
Udekket beløp i investeringsregnskapet		0	0
Annen egenkapital		-181 566	-184 450
Kapitalkonto	3	-185 124	-188 008
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	15	3 558	3 558
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering		0	0
Sum egenkapital		-235 859	-235 862

Samlet egenkapital er ved utgangen av 2022 på 235,9 millioner, og er da i praksis uforandret fra året før. Økning i disposisjonsfond som følge av overskudd i drift er større enn reduksjonen i bundne fond slik at fondskapital totalt blir styrket med 2,9 millioner. Økningen oppveies av føringene på kapitalkonto. Hovedsakelig på grunn av at avskrivninger er større enn aktivering og at pensjonsforpliktelsene vokser mer enn pensjonsmidlene.

Gjeld

Kommunen har ved utgangen av 2022 en samlet langsiktig gjeld på 608,9 millioner kroner og øker dermed med knappe 21 millioner kroner siden årsskifte. Hele økningen skyldes økte pensjonsforpliktelser, mens gjeld knyttet til eksterne lån i samme periode er redusert med vel tre millioner. Vel halvparten (56%) av langsiktig gjeld er knyttet til kommunes pensjonsforpliktelser, og resten er lånegjeld. Snåsa kommune har med dette en lånegjeld pr 31.12.22 som utgjør kr 132.454 - pr. innbygger (2.021 innbyggere pr 31.12.22). Tilsvarende tall 31.12.2021 var kr 133.176, -.

Kortsiktig gjeld består hovedsakelig av leverandørgjeld (faktura til forfall etter 31.12) og annen kortsiktig gjeld. Annen kortsiktig gjeld består i stor grad av feriepengar, samt skattetrekk og arbeidsgiveravgift for 6. termin. Disse to postene er slått sammen i oppsettet for 2021 men utgjorde da henholdsvis 12,2 millioner i leverandørgjeld og 33 millioner i annen kortsiktig gjeld. Kortsiktig gjeld er med dette redusert med knappe 4 millioner i forhold til nivået ved utgangen av 2021.

Tall i 1000 kroner	Noter	Regnskap 2022	Regnskap 2021
Langsiktig gjeld			
Lån		-267 691	-270 747
Gjeld til kredittinstitusjoner	9	-267 691	-270 747
Obligasjonslån		0	0
Sertifikatlån		0	0
Pensjonsforpliktelse	4	-341 192	-317 438
Sum langsiktig gjeld		-608 883	-588 185
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		-17 527	0
Likviditetslån		0	0
Derivater (kortsiktig gjeld)		0	0
Annen kortsiktig gjeld		-23 564	-45 181
Premieavvik (kortsiktige gjeld)		0	0
Sum kortsiktig gjeld		-41 091	-45 181

5. Målsetting om bærekraftig kommuneøkonomi og sentrale nøkkeltall for regnskap 2021.

Den nye kommuneloven pålegger kommunene å fastsette egne målsettinger for en bærekraftig kommuneøkonomi over tid. Snåsa kommune videreførte vedtatte måltall fra 2020 til å gjelde hele perioden frem til 2024 og disse er som følger:

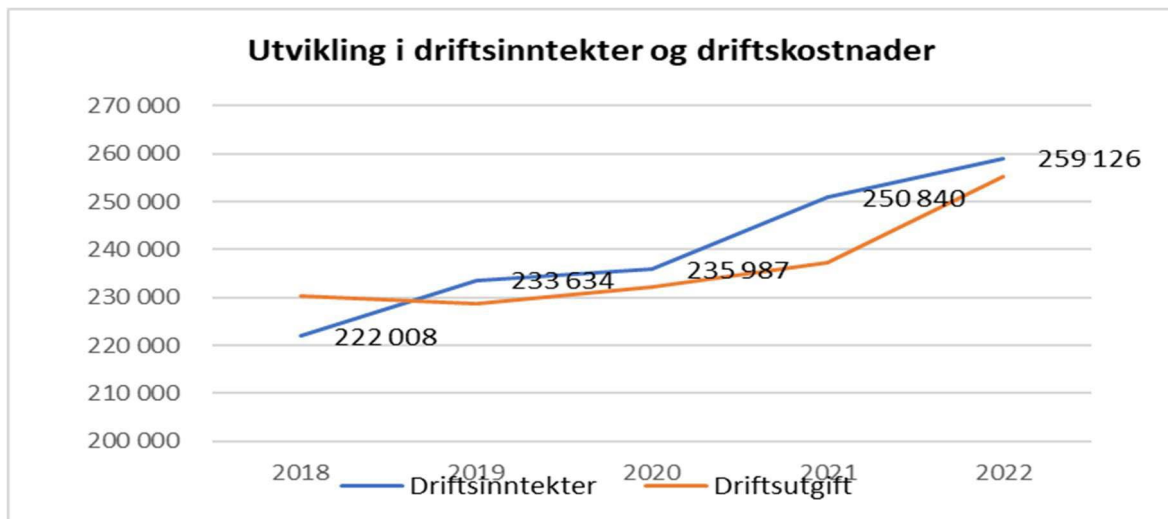
- Netto driftsresultat i % av driftsinntekt 1,5%
- Disposisjonsfond i % av driftsinntekter minimum 7%
- Langsiktig gjeld i % av driftsinntekter maksimalt 105%

Måltallene er kan ut fra historikken til Snåsa relativt ambisiøse, men bør på noe sikt være realistisk planperioden sett under ett. Dette gjelder ikke minst måltallet for resultat, siden gjennomsnittet for forrige 5-årsperiode knappe 1 %. Spesielt utfordrende for små kommuner er også ønskene til en stabil gjeld, For Snåsa gjelder nettopp dette for perioden 2019-2021 der betydelige investeringer gir store svingninger fra en nesten ubetydelig normal i 2018 til et ytterpunkt i den andre retningen i 2021. Lavt investeringsnivå i 2022 medføre at gjeldsnivået er gradvis på veg ned, men nye behov for investeringer i kirketak og kjøkken på sykeheimen vil bli utfordrende i fremtida.

5.1 Utvikling i totale driftsinntekter og driftskostnader

Stabil utvikling mellom inntekter og utgifter gir mer forutsigbarhet i forhold å ha forutsigbar økonomi over tid.

Det var jevn vekst mellom inntekter og utgifter frem til 2018. Det ble da et betydelig fall i inntektene, samtidig som utgiftene fortsatte å vokse noe som ga et betydelig underskudd. Lave investeringer medførte moderate finanskostnader, og selv om marginene var små medførte justering i utgiftsnivået betydelige resultatforbedring i 2019.

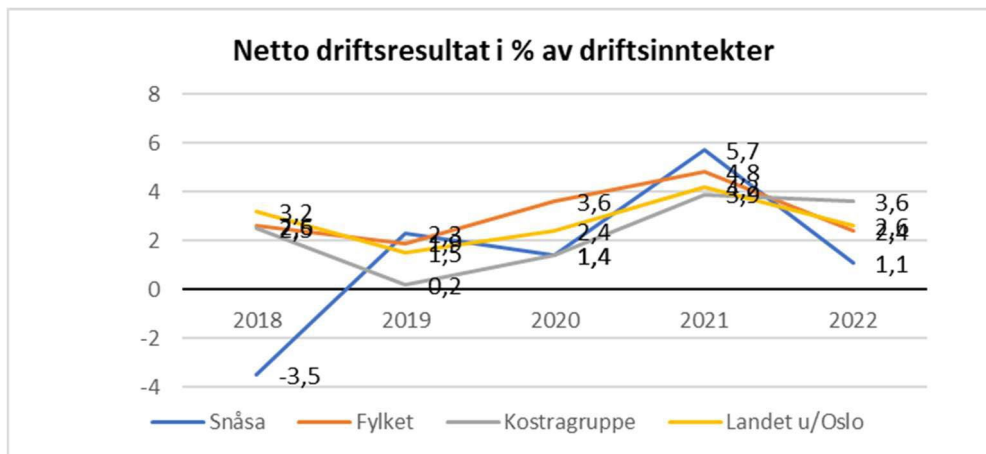
Inntekter og utgifter har i perioden 2019 og 2020 fulgt hverandre tett, og marginene mellom dem er for 2021 tilfredsstillende. Økt driftsoverskudd er i perioden kommunen nå er inne i helt nødvendig og mye av årsaken til dette ligger i en ny situasjon i forhold til gjeldsbelastning. Lav rente i perioden frem til våren 2022 har gitt god drahjelp til å sikre seg gode resultater som nå blir utfordret gjennom større og raskere i renter, samtidig som prisene øker betydelig mer enn forventet. Utviklingen viser nå at kurvene bare i løpet av det siste halve året har nærmet seg faretruende og handlingsrommet vil være truet langt tidligere enn forventet.

5.2 Driftsresultat i % av driftsinntekt

Netto driftsresultat beregnes ut fra brutto driftsresultat, men tar i tillegg hensyn til resultat eksterne finansieringstransaksjoner, dvs. netto renter, netto avdrag og tap/gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler), samt kommunale utlån, utbytter og eieruttak, og er i tillegg korrigert for avskrivninger slik at disse ikke gis resultat effekt. Netto driftsresultat kan enten brukes til finansiering av investeringer eller avsettes til senere bruk.

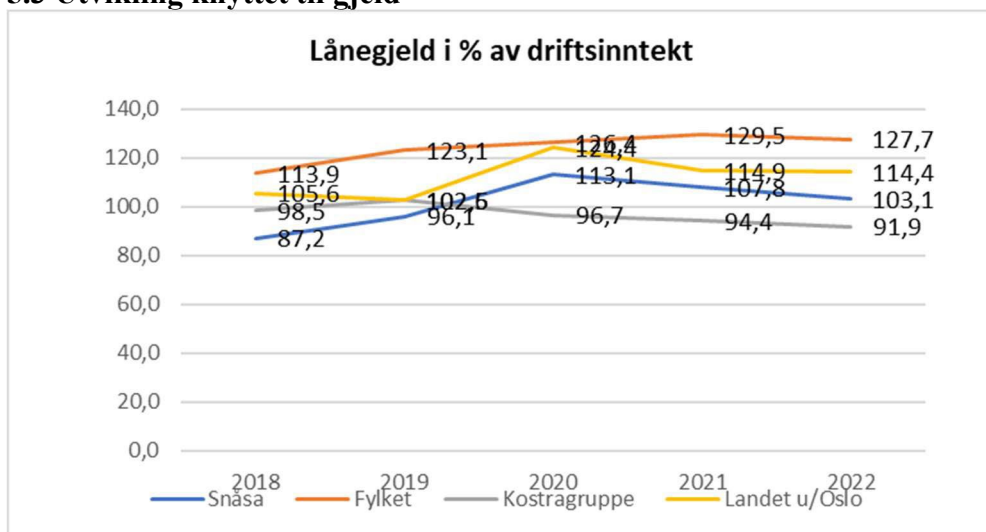
KS sin anbefaling knyttet til driftsresultat er et minimumsnivå på 1,75 prosent for kommuner. Anbefalingene er basert på et prinsipp om formues bevaring for kommunesektoren som helhet, og er i utgangspunktet ikke en anbefaling for enkeltkommuner. I praksis viser det seg at mange kommuner benytter denne gjennomsnittsanbefalingen som et måltall i sin kommunes langsiktige økonomistyring.

Snåsa kommune har i perioden 2018 til 2021 hatt en betydelig vekst i sine driftsoverskudd, men har samtidig hatt store utfordringer knyttet til nedgang i folketallet og økte gjeldsbelastning. Det var derfor forventet at denne utviklingen vil gi utfordringer i det øyeblikk rentebanen igjen pekte oppover. Perioden med pandemibekjempelser har på mange vis gitt sine utfordringer, men de store endringene i verdensøkonomien i forbindelse med krigsutbruddet i Ukraina gir raskere og større endringer i både utlånsrente og generelle priser enn det som var forutsatt kort tid i forveien.

Netto driftsresultat for 2022 viser overskudd på 1,1 %, som er godt over det som var forventet i forhold til budsjett. Resultatet er samtidig vesentlig dårligere enn det kommunen oppnådde i 2021 og er samtidig lavere enn snittet for fylket, KOSTRA gruppen og landet. Resultatet er også noe dårligere enn kommunes langsiktige målsetting på 1,5%.

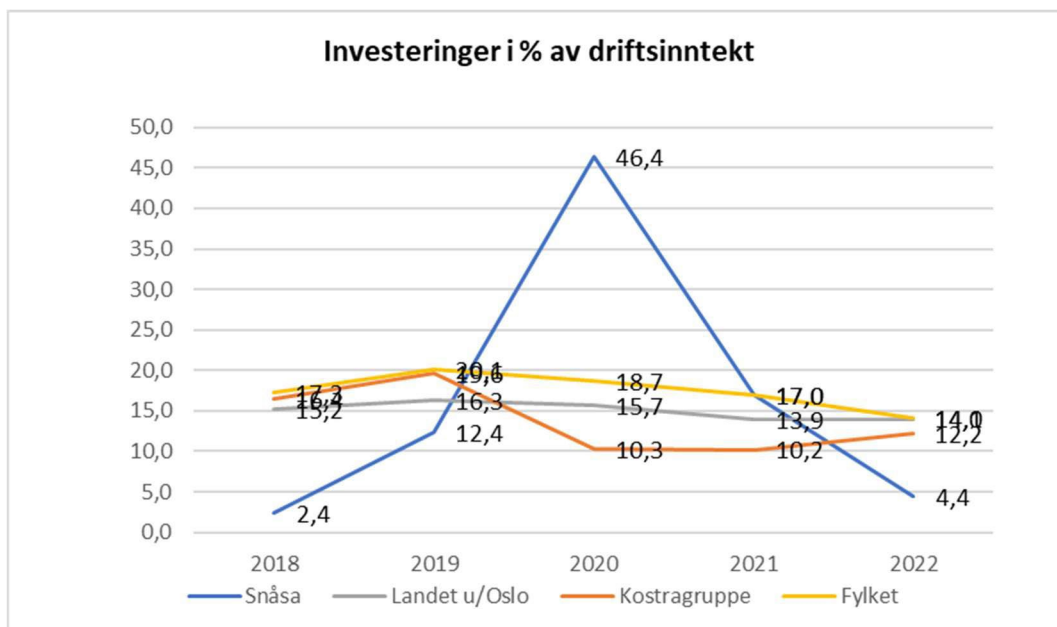
5.3 Utvikling knyttet til gjeld

Totalt gjeldsforpliktelse for kommunen har vært jevn, frem til 2018, da kommunen startet på store investeringer i sykeheim og flerbrukshall. Nye store investeringsprosjekter påbegynt i 2019 medførte også at kommunen i 2020 passerte den magiske 100% grensen og samtidig i negativ forstand også passerte måltallet 105% med god margin. Gjennom 2021 har gjeldsbyrden blitt noe redusert til 107,8 prosent, og nøkterne investeringer i 2022 medfører nå at kommunen er nede i 103,1% og er da for øyeblikket innenfor egne målsetting om en lånebelastning på maksimalt 105% av samlet driftsinntekt.

5.3.1 Utvikling i investeringskostnader

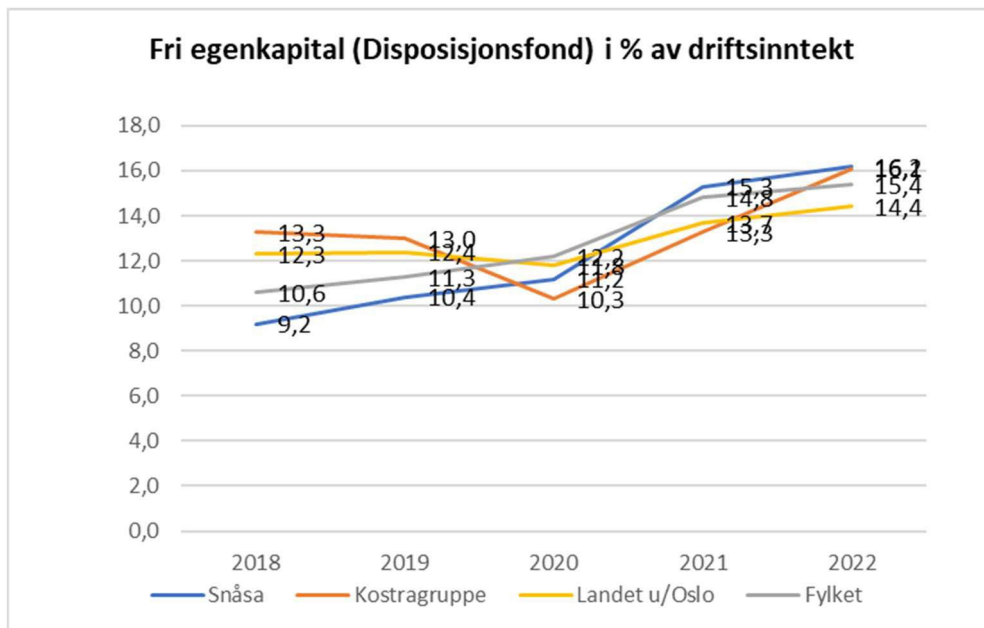
Investeringen til Snåsa kommune var svært lave over flere år, og perioden frem til 2018 har mer hatt prege av nedbygging enn av utvikling. Fellesnevneren for slike perioder er at behovet for nyinvesteringer øke, og at håndteringen av det oppmagasinerte utviklingsbehovet kan bli krevende.

Fortsettelsen etter slike perioder vil naturlig nok være et nivået på investeringer må drastisk ned, og samtidig så langt som mulig holdes lav over en periode uten at historikken fra tidligere gjenskapes på ny. Investingsnivået i 2022 utgjør bare en knapp tiendepart av nivået fra 2021 og så er spørsmålet hvor lenge dette nivået kan vedvare.

5.4 Disposisjonsfond.

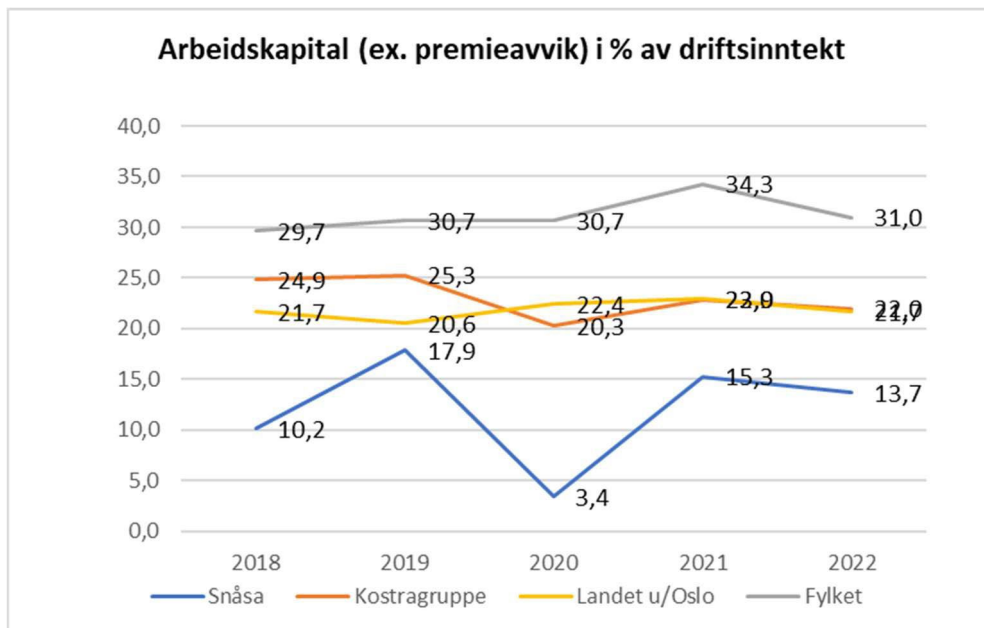
Disposisjonsfond er oppsparte midler som fritt kan benyttes til finansiering av drifts- eller investeringsutgifter. Kommunens inntekter skal disponeres slik at det gis gode tjenester til kommunens innbyggere. Å bygge opp store disposisjonsfond og reserver bør derfor ikke være et mål i seg selv. Det er likevel fornuftig å ha oppsparte midler på disposisjonsfond som en økonomisk buffer til framtidige tiltak og for å kunne håndtere uforutsette hendelser på en tilstrekkelig god måte. Høg gjeld og mer rentefølsomhet for finanskostnader kan være en slik usikkerhet. Snåsa kommune har pr 31.12.2022 41,5 millioner på disposisjonsfond, noe som utgjør 16,2 % av driftsinntekter for året.

Snåsa har over tid avsatt midler med tanke på å evne å tåle uforutsette endringer. Selv om det i underskuddsåret 2018 medførte en reduksjon i midlene, er det i perioden senere bygd opp nye reserver slik at disse nå er godt innenfor kommunes fastsatte måltall. Snåsa kommune er en liten kommune med begrensede økonomiske muskler og for en liten og sårbar økonomi vil tilstrekkelige reserver være helt nødvendig for å kunne gi et stabilt tjenestetilbud med nødvendige utviklingsmuligheter.

5.4 Arbeidskapital.

Enkelt forklart er arbeidskapital en måleenhet som sier noe om kommunes disponible likviditet etter at alle bokført kortsiktige gjeldsforpliktelser er gjort opp og alle bokførte kortsiktige fordringer er krevd inn (omløpsmidler). Nøkkeltallet angir dermed hvor mye kapital som er tilgjengelig på kort sikt. Snåsa kommune har tradisjonelt sett vært en kommune med lav likviditet, men har til nå hverken hatt problemer med å betjene sine betalinger eller vært avhengig av løpende driftskreditt. Dette indikerer at aktivitetsnivået stort sett er jevnt og at inntekter og utgifter påløper relativt jevnt. Reduksjonen i likviditet i 2018 markerer at kommunen det året gikk med underskudd og måtte bruke av oppsparte midler for å få driften i balanse. Nedgangen i 2020 skjer med bakgrunn i at låneopptak ble utsatt til over nyttår, og at mellomfinansiering av investeringskostnader ble gjort gjennom bruk av overskuddslikviditet i drift (likviditetsreserve). Nivået for 2021 og 2022 betraktes som mer et normalnivå, men det er på det rene at økningen i premieavviket på pensjon på sikt skaper betydelige utfordringer i og med at det gir regnskapsmessige overskudd uten at det gir tilsvarende likviditet. Ved utgangen av 2022 er den inntektsførte fordringen på vel 25 millioner og benevnelsen kortsiktig ser på mange måter ikke ut til å være helt reell.

1.4

Å målsette et hensiktsmessig måltall for arbeidskapital kan være vanskelig, men høy arbeidskapital kan gi noe større handlingsrom, spesielt på kort sikt. Snåsa kommune har ikke vedtatt egne måltall for denne indikatoren, men en ikke uvanlig målsetting vil være at den over tid ikke bør ligge under 10%.

Endinger i arbeidskapital vises i egen note til regnskapet.

6. Redegjørelse om måloppnåelse i forhold til kommuneplanens målsettinger.

Snåsa kommune vedtok høsten 2022 kommuneplanen sin samfunnsdel og vil i løpet av våren 2023 også ha arealplanen på plass. Den nye kommuneloven setter søkelys på samordning mellom fastsatte målsettinger i vedtatt kommuneplan og tilhørende budsjett og økonomiplan. Siden den første delen av kommuneplanen først ble vedtatt godt ute i året, har den i svært liten grad vært retningsgivende for budsjett- og økonomiplanen vedtatt før jul i 2022. Den gamle kommuneplanen var betydelig gått ut på dato, og selv om det fortsatt er momenter som nå er videreført i den nye, vil rapporteringen ut fra denne gi liten verdi. Det er derfor gledelig å konstatere at selve budsjettet nok er betydelig mer i tråd med den reviderte planen for de fleste områder, og at rapporteringen i forhold til budsjett da noe indirekte også blir en rapportering i forhold til denne. Dette vises spesielt godt i de ulike virksomhetenes årsmelding som kommer til behandling i løpet av våren.

7. Redegjørelse om likestilling og mangfold i kommunen

Arbeidsgiverpolitisk plan har følgende føringer i kap. 3.8:

I Snåsa kommune skal det ikke forekomme diskriminering eller forskjellsbehandling med bakgrunn i kjønn, legning, alder, handikap, religion eller etnisk bakgrunn.

Den best kvalifiserte søkeren skal ansettes i ledige stillinger uten noen form for diskriminering

Begge kjønn skal belønnes ut fra de samme prinsipper, og det skal ikke tolereres lønnsforskjeller som alene kan forklares ut fra kjønnsforskjeller.

Kommunen legger vekt på at begge kjønn er representert i beslutningsprosessene og dermed setter preg på kommunens utvikling. Alle tjenestesteder bør ha både mannlige og kvinnelige arbeidstakere. Det skal være en mest mulig lik fordeling av kjønn i lederstillingene.

I politiske fora og i lederforum er kjønnsbalansen ivaretatt iht. lovens krav. Når det gjelder ansatte, er Snåsa kommune en kvinnedominert arbeidsplass. Barnehage- og helse, pleie og omsorg er sterkt kvinnedominert, mens utvikling er den enheten som er mest mannsdominert. Dette er det normale bildet i kommunal sektor, og det vil ta tid å endre dette gjennom rullering av ansatte.

Likestillings- og diskrimineringsloven trådte i kraft 01.01.18. Den erstatter bl.a. diskriminerings- og tilgjengelighetsloven. Vi har ikke hatt saker relatert til likestillings- og diskrimineringsloven i 2022

Kjønnsmessig fordeler ansattmassen seg noenlunde som tidligere med 20 % menn og 80 % kvinner.

Redegjørelse om diskriminering og tilgjengelighet

Kommunens råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne (Funksjonshemmedes råd) har som ansvar å ivareta intensjonen i Ot.prp. nr. 44 Om lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne (diskriminerings- og tilgjengelighetsloven). Rådet skal fremme delaktighet og likestilling i samfunnet for personer med nedsatt funksjonsevne. Rådet har hatt 1 møte i 2021 (fellesmøte med Snåsa Eldreråd.), samt deltatt på ferdigbefaring flerbrukshallen og ny sykeheim.

Kommunens bygninger og tilhørende uteområder anses tilfredsstillende tilrettelagt for funksjonshemmede. En er ikke kjent med at det har vært klager på dårlig tilgjengelighet eller fremkommelighet 2022. Kommunens ergoterapeut er fast med i alle prosesser hvor en planlegger nybygging / vesentlig ombygging slik at en sikrer kompetanse og tilrettelegging på et tidlig stadium i prosessene.

Redegjørelse om etiske standarder

Kommunelovens § 48, 5. punktum, pålegger å rapportere på gjennomførte eller planlagte tiltak for å sikre virksomhetens etiske standard. I bunn for utøvelse av kommunens virksomhet ligger særlig to dokumenter; Etiske retningslinjer
Snåsa kommune legger vekt på at både politikere og ansatte i kommunen opptrer åpent, redelig og ærlig.

Folkevalgte skal være bevisste på at de er med og danner grunnlaget for innbyggernes tillit og holdning til kommunen. Folkevalgte er på like fot med ansatte forpliktet til å undertegne taushetsklæring, og å forholde seg til etisk reglement. Dette ble gjennomgått med alle folkevalgte folkevalgtprogrammet høsten 2019. Kommunens etiske retningslinjer er også distribuert til alle ansatte i kommunen i tillegg til at retningslinjene er lagt ut på kommunens hjemmeside.

Det er utarbeidet egne retningslinjer for kommunens og ansattes bruk av sosiale medier, møterepler, samhandlingsregler og regler knyttet til bruk av e-post, datasikkerhet og et varslingsreglement som også innbefatter etiske standarder.

Rapportering om internkontrollen

Internkontroll brukes for å beskrive det ansvaret og de oppgavene som ligger til rådmannen etter kommuneloven. Hensikten med internkontroll er å sørge for:

- Kvalitet og effektivitet i tjenestene
 - o kostnads- og resultateffektivitet
 - o tilfredse brukere og innbyggere
 - o forbedringsarbeid
- Helhetlig styring og riktig utvikling
 - o utvikling i tråd med vedtatte mål
- Etterlevelse av lover og regler
 - o kvalitet og tilgang på tjenester
 - o hindre myndighetsmisbruk
 - o forebygge uønskede hendelser

Overordnede styringsdokumenter i den sammenheng er:

- Delegeringsreglement revidert i 2020 og vil også få sin revidering i løpet av våren 2023
- Reglementet omfatter også innkjøpsbestemmelser
- Etisk reglement
- Arbeidsgiverpolitisk reglement
- Reglement for datasikkerhet og personvern

Snåsa kommune har også tatt i bruk elektronisk verktøy for avviksrapporing Compilo. Dette er hittil i liten grad brukt i tilknytning til økonomi og regnskap.

Revisjonen foretar jevnlig kontroll av kommunes rutiner innenfor økonomiområdet, og har i året foretatt etterlevelsekontroll knyttet til tilvirkning og bruk av kapitalvarer med bakgrunn i merverdiavgiftslovens kapittel 9 med forskrift, kontrollrutiner i forhold til lønnsutbetalinger og sin årlige gjennomgang av rutiner for fakturering og inntektsføring. Forvaltningsrevisjon innenfor selvkostområdet vannforsyning er gjennomført i 2022 uten at vesentlige merknader.

Kommunens rutiner har i det alt vesentlige vært tilfredsstillende på disse områdene. I de høvene der det har vært behov for mindre justeringer er dette tatt videre inn i samarbeidet med Inn-Trøndelag regnskap og lønn, som grunnlag for forbedringer.

Økonomistyring skjer videre blant annet gjennom ledermøter og rapporteringer til formannskap og kommunestyre. En fullstendig gjennomgang av regnskap og budsjett til kommunestyret skjer etter behov, men minimum tertialvis (tre ganger om året). Rapportering i henhold til finansreglementet skjer med bakgrunn i reglementets bestemmelser, og utføres i hovedsak til samme tid som den øvrige rapporteringen.

Tjenesteproduksjonen måles ut fra oppsatte mål gjennom brukerundersøkelser, måling av kvalitet og omfang av tjenester og sammenligningsdata fra KOSTRA. Kommunen bruker i hovedsak SSB sin statistikkbank som hovedkilde for å referere utvikling i forhold til nøkkeltall innenfor de ulike områdene..

Det ble gjennomført medarbeiderundersøkelse for alle ansatte i 2021. Etterarbeidet med denne har foregått i hele 2022 og det tas sikte på ny gjennomgang i 2023. Elevundersøkelser er gjennomført som vanlig i 2022.

Det er ellers gjennom hele året vært søkelys på systematisk helse-, miljø og sikkerhetsarbeid. I 2022 har det ut over eget arbeid, vært gjort systematiske tiltak gjennom NAV arbeidslivssenter og kommunes leverandør av bedriftshelsetjenester opp mot avdelinger med de største fraværstallene. En betydelig utfordring i 2022 har vært at oppgraderingen av kommunes personalssystem har gitt store vansker med tanke på å kunne hente ut konsistente fraværstall på en god måte. Den lange perioden med pandemi er også antatt å kunne gi påvirkning på fraværstall.

Sykefravær:

År:	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
%:	7,9	7,3	8,2	7,5	6,4	6,4	5,0	5,97	6,89	7,65	7,59

Endelige fraværstall for 2022 vil bli fremlagt i forbindelse med årsmelding.

Snåsa kommune har Friskgården som bedriftshelsetjenesteleverandør. Alle ansatte er tilsluttet ordningen.

Interkommunalt samarbeid

Når det gjelder interkommunalt samarbeid vises også til omtale i årsmeldingsdelen. Ellers gjengis de viktigste trekkene her.

Det har vært en jevn økning både i antall samarbeidsarenaer og i kostnadsandel av driftsbudsjettet over år.

Utviklingen er ellers tydelig: Snåsa kommune blir stadig mer avhengig av å samarbeide med andre om tjenester på områder vi tidligere hadde mulighet til å utføre i egenregi. Hoveddrivkreftene bak en slik utvikling er at

- de fleste forvaltningsområder er blitt stadig mer kompetansekrevende slik at en ikke lenger klarer seg med generalister i små stillingsandeler for hvert område (poteter)
- kravet til systemer og ressurser er slik at det ikke er realistisk for en liten enkeltkommune å holde god kvalitet (arkivlokaler, IKT, brann- og redning)
- rammefinansieringen av nye oppgaver blir i stadig sterkere grad utmålt etter antall innbyggere. Det vil i praksis si at muligheten til å etablere særkommunale tjenester for små kommuner blir kraftig underfinansiert dersom en skal oppfylle kravet på egen kjøp. Etablering av KAD-senger («akuttsenger»)- som krever egen, tilgjengelig legevaktressurs, og hvor pasientgrunnlaget tilsvarer ca. 8000 innbyggere, er et klart eksempel på dette fra nyere tid, og ett av de nye krav blir knyttet til kommunepsykolog.

Dagens situasjon vedr. interkommunalt samarbeid

Oversikten som ble gitt i eierskapsmeldinga må revideres på grunn av sammenslåinger/nyetableringer mv. Nedenstående oversikt gir en mer oppdatert status også for disse. Oversikten mangler noen rådsorganer hvor ordf. eller andre deltar. Ny kommunelov opphever også adgangen til organisering av kommunesamarbeid etter tidligere kommunelov §27. Det er en overgangsordning ut 2022 for å få ny organisering på plass slik at vi for 2023 får mange endringer i forhold til slik det har vært tidligere.

Virksomhet:	Org. Form	Skriftlige avtaler	Kontakt-punkt	Rapportering
Innherred regionråd	§ 18	Vedtekter	Møteplan	Ordf. / ref.f./saksframl
Inn-Trøndelag IKT	§ 28-1 b	Kom. vedtak	Møteplan	Ref.f., budsjett
Inn-Trøndelag barneverntjeneste	§ 28b	Kom. vedtak	Møteplan	Ref.f./HU viktige saker
Næringsfondsnettverk Inn.Tr	Vedtekter	Vedtekter	Adm	Saker går via ASG/PSG
Inn-Trøndelag PPT	§ 28 1-b	AKom. vedtak	Etter behov	Ref. HU

Legevaktsamarbeid	Tjenestekjøp	Avtale	Komsjef	ASG/Budsjettbehandling
Brann Midt IKS	IKS	Selskapsavtale	Ordf.	Ref.f. /budsjettbeh.
Lierne Nasjonalparks. IKS	IKS	Selskapsavtale	Ordf.	Ref.f. /budsjettbeh.
Forv.st. for B/S nasj.park	Vedtekter	Vedtekter	Ordf.	Ref.f/budsjettbeh
Forv. utv. Skjækra LVO	Vedtekter	Vedtekter	Ordf.	Ikke forv.ansvar lenger
Innherred innkjøp	§ 28-1 b	Avtale FK	Kom.dir.	Eget styre/budjett
DMS Inn- Trøndelag	§ 28 1-c	Vertskom. avtale	Ordf./komsjef /kom.dir	Ref HU, budsjettbeh.
Helsesamarbeid Inn-Trøndelag	§ 28 1-b	Ingen særskilte	Komsjef	Ref HU / f.
Samarb. utv.viltforv. NT	Retn.linj	Retningslinjer	Adm	Ingen særskilt
IKA Trøndelag IKS	IKS	Selskapsavtale	Adm/ordf	Ref.f. / budsjettbeh
Veterinærvakt	Avtale	KS/Veterinærforening	Jordbr.sjef	Ingen særskilt
Nord-Trøndelag Krisesenter	IKS	Selskapsavtale	Ordf./komsjef	Ref.f. /HU, budsjett- Behandling
Inn-Trøndelag regnskap & lønn	§ 28-1 b	«	Kom.dir	Ref.f. / budsjettbeh.
KAD-senger («akuttsenger)	§ 28-1 c	«	Ordf./komsjef/kom.dir	Ref HU, budsjettbeh
Renovasjon	Tjenestekjøp	«	Kom.dir	Budsjettbehandl
Kart/Gis	Tjenestekjøp	«	Adm	Ingen særskilt / budsjett
Revisjon Midt-Norge SA	Samvirke-lova §	Avtale	Adm./ordf.	Ref.f./ budsjettbeh
Konsek Trøndelag	IKS	Kom. vedtak	Adm./ordf.	Ref.f/budsjettbehandling
Interkom. Utvalg mot akutt forurensing (IUA/IIUA)	Rådgtjeneste	Avtale	Adm	Opprettet av Fylkes-Mannen

Oversikten er et resultat av en bestilling fra kommunestyret som hadde som siktemål å få oversikt over samarbeidene og å fastslå hvordan de ulike tiltakene skulle rapporteres til politisk nivå ut fra styringsbehov. Saken ble behandlet som sak KOM 14/18 (arkivsak 181365).

Oversikten viser at omfanget av interkommunalt samarbeid er betydelig og økende. Omfanget vil også måtte øke fremover. Dette utfordrer samtidig den politiske styringen av de ulike områdene (noe som er nærmere omtalt i saken).

Pågående rettstvister

Kommunen har pr. 31.12.22 ingen pågående rettstvister.

-----*